

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

778

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji («Narodne novine», broj 116/03.) i članka 128. Zakona o policiji («Narodne novine», broj 129/00.), ministar unutarnjih poslova, donosi

PRAVILNIK

O NAČINU PROVEDBE ZAŠTITNIH MJERA KOJE SU ZAKONOM O ZAŠTITI OD NASILJA U OBITELJI STAVLJENE U NADLEŽNOST POLICIJE

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način provedbe:

- zaštitne mjere zabrane približavanja žrtvi nasilja u obitelji,
- zaštitne mjere zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju,
- zaštitne mjere udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora.

Zaštitne mjere iz stavka 1. ovog članka policijski službenici provode primjenom ovlasti određenih Zakonom o policiji i Zakonom o prekršajima.

Članak 2.

Za pripremanje, planiranje i provedbu zaštitnih mjera iz članka 1. ovog Pravilnika nadležna je policijska postaja na čijem području žrtva nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: žrtva) ima prebivalište ili boravište.

Kada je zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv počinitelja nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: počinitelj) podniet od ustrojstvene jedinice policije koja u smislu stavka 1. ovog članka nije nadležna za provedbu zaštitne mjere ili kada je rješenjem suda za provedbu zaštitne mjere određena policijska postaja na čijem području žrtva nema prebivalište ili boravište, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i rješenje suda kojim je izrečena zaštitna mjera odmah će se dostaviti policijskoj postaji nadležnoj za provedbu zaštitne mjere, o čemu će se izvijestiti sud koji je izrekao zaštitnu mjeru.

Ako žrtva za vrijeme provedbe zaštitne mjere promijeni mjesto prebivališta ili boravišta, policijska postaja koja je provodila zaštitnu mjeru postupit će u smislu stavka 2. ovog članka, a daljnju provedbu zaštitne mjere sukladno odredbama ovog Pravilnika nastavit će policijska postaja na čijem području žrtva ima novo prebivalište ili boravište.

Članak 3.

Policijski službenici u provedbi zaštitnih mjera iz članka 1. ovog Pravilnika dužni su postupati na način kojim će doprinijeti očuvanju opstojnosti i zdravlja obitelji, sigurnosti njenih članova i postizanju uvjeta potrebnih za odgoj i razvitak djece i maloljetnika.

Postupajući u smislu stavka 1. ovog članka policijski službenik će težiti da svojim profesionalnim postupanjem prema žrtvi i počinitelju doprinese opće društvenoj osudi nasilja i razvoju javne svijesti da je počinjeno nasilje u obitelji ozbiljna kažnjiva nepravda.

II. PRIPREMANJE I PLANIRANJE PROVEDBE ZAŠTITNIH MJERA

Članak 4.

Nadležni rukovoditelj u policijskoj postaji koja je zaprimila rješenje prekršajnog suda o izrečenoj zaštitnoj mjeri (u daljnjem tekstu: nadležni rukovoditelj) odredit će specijaliziranog policijskog službenika za mladež ili drugog policijskog službenika odgovornog za pripremanje, planiranje i provedbu zaštitne mjere (u daljnjem tekstu: voditelj mjere).

Ako rješenje kojim je izrečena zaštitna mjera ne sadrži jasne podatke o vremenskom razdoblju provedbe, području, mjestu ili udaljenosti u čijim granicama se počinitelj ne smije kretati, boraviti ili približavati žrtvi ili o drugim okolnostima nužnim za njenu provedbu ili policiji nisu naložene i druge mjere nužne za djelotvornu provedbu izrečene zaštitne mjere, nadležni rukovoditelji iz stavka 1. ovog članka bez odgode će, sukladno odredbi članka 212. stavka 2. Zakona o prekršajima, od suda koji je izrekao zaštitnu mjeru zatražiti dopunu ili ispravak rješenja.

Članak 5.

Voditelj mjere bez odgode će provjeriti sigurnost žrtve i prikupiti obavijesti radi utvrđivanja postupa li počinitelj u skladu s izrečenom zaštitnom mjerom.

Voditelj mjere pozvat će žrtvu na suradnju radi uspješne provedbe zaštitne mjere, podučit će je o mjerama i sredstvima njene samozaštite, načinima i sredstvima međusobnog komuniciranja za cijelo vrijeme trajanja provedbe zaštitne mjere u cilju osiguranja pravodobne razmjene obavijesti i poduzimanja neodgodivih mjera i radnji nužnih za njenu zaštitu. Žrtvu će se uputiti da o svakoj namjeri napuštanja boravišta prethodno obavijesti policijsku postaju radi pravodobnog uključivanja u provedbu zaštitne mjere policijske postaje na čijem području će boraviti.

Sukladno stavku 2. ovog članka voditelj mjere dužan je uz prethodni pristanak žrtve s njom dogovoriti i razraditi primjenu sljedećih aktivnosti:

- plan postupanja žrtve kada joj prijete neotklonjiva izravna opasnost od počinitelja ili druge osobe koja postupa zajedno s njim ili po njegovom nalogu;
- način pružanja pomoći žrtvi od strane njene rodbine i drugih osoba koje pravodobnim zapažanjem počinitelja, upozorenjem žrtve, obavješćavanjem policije i poduzimanjem drugih radnji mogu zaštititi žrtvu ili spriječiti počinitelja da ugrozi njeno zdravlje i sigurnost;
- i druge aktivnosti radi zaštite zdravlja i sigurnosti žrtve do dolaska policijskih službenika, a ovisno o izrečenoj zaštitnoj mjeri i drugim okolnostima.

Članak 6.

Voditelj mjere temeljem obavijesti prikupljenih postupanjem u smislu članka 5. ovog Pravilnika, kao i obavijesti pribavljenih uvidom u policijske zbirke, obavijesti dobivenih od žrtve, njene rodbine, susjeda, prijatelja i poznanika, u njenom životnom i radnom okruženju, kao i od institucija koje raspolažu podacima važnim za upoznavanje ličnosti počinitelja i žrtve te prosuđivanja njihovog ponašanja, sastavit će Prosudbu ugroženosti žrtve i Plan provedbe zaštitne mjere.

Prosudba ugroženosti žrtve iz stavka 1. ovog članka, u pravilu sadrži:

- podatke o počinitelju i obavijesti o njegovu ranijem prijavljivanju, te ponašanju nakon izrečene zaštitne mjere,
- podatke o žrtvi i njenom ponašanju nakon izrečene zaštitne mjere,
- zaključak o prosuđenom ponašanju počinitelja i žrtve tijekom trajanja zaštitne mjere uz prosudbu ugroženosti žrtve.

Plan provedbe zaštitne mjere iz stavka 1. ovog članka, u pravilu sadrži:

- naziv suda, broj rješenja, izrečenu zaštitnu mjeru i vrijeme njenog trajanja,

- osobne podatke i fotografiju počinitelja,
 - mjere i radnje koje će se planski provoditi tijekom trajanja zaštitne mjere,
 - preventivni prostor potreban za provedbu zaštitne mjere (određuje se u odnosu na granicu zaštićenog prostora ili udaljenosti od žrtve određenu rješenjem suda kao koncentrični krug koji svojim prostorom i veličinom može osigurati pravodobno zapažanje i poduzimanje mjera radi sprječavanja počinitelja u namjeri ugrožavanja zdravlja i sigurnost žrtve) u kojemu će se prema počinitelju primjenjivati ovlast upozorenja,
 - podatke o policijskim službenicima određenim za provedbu planiranih mjera i radnji s rokovima provođenja,
 - hitne mjere i radnje koje se mogu očekivati u provedbi zaštitne mjere, te način i nositelje njihove provedbe,
 - način upoznavanja ostalih policijskih službenika sa zaštitnom mjerom i planom njene provedbe.
- Plan provedbe zaštitne mjere iz stavka 1. ovog članka odobrava i njenu provedbu nadzire nadležni rukovoditelj u policijskoj postaji koja provodi zaštitnu mjeru.

III. PROVEDBA ZAŠTITNIH MJERA

Članak 7.

Nadležni rukovoditelj najmanje jedanput mjesečno obaviti će uvid u spis provedbe zaštitne mjere te ocijeniti svrsishodnost i učinkovitost planiranih i poduzetih mjera, a po potrebi naložiti dopunu Plana provedbe zaštitne mjere.

Nadležni rukovoditelj osigurat će da se sa zadaćama u vezi s Planom provedbe zaštitne mjere upoznaju i policijski službenici koji nisu izravno uključeni u njenu provedbu.

Članak 8.

Voditelj mjere će upoznati policijske službenike koji su izravno uključeni u Plan provedbe zaštitne mjere s njihovim zadaćama u provedbi, organizacijom rada i drugim okolnostima važnim za provedbu zaštitne mjere.

Policijski službenici iz stavka 1. ovog članka o postupanju u vezi s provedbom zaštitne mjere sastavit će pisano izvješće i dostaviti ga voditelju mjere.

Članak 9.

Voditelj mjere dužan je tijekom provedbe zaštitne mjere u kontaktu sa žrtvom najmanje jedanput tjedno provjeriti postupa li počinitelj u skladu s izrečenom zaštitnom mjerom.

Ovisno o okolnostima i ponašanju počinitelja prema izrečenoj zaštitnoj mjeri, kontakt iz stavka 1. ovog članka ostvaruje se neposredno, putem drugih policijskih službenika ili putem sredstava komunikacije.

Članak 10.

Ako zbog okolnosti voditelj mjere nije u mogućnosti poduzeti neodgodive mjere ili radnje kojima bi zaštitio zdravlje i sigurnost žrtve, za njihovu provedbu odgovoran je šef smjene operativnog dežurstva policijske postaje.

Članak 11.

Policijski službenik koji zatekne počinitelja u kršenju zaštitne mjere ili u okolnostima koje upućuju na namjeru kršenja zaštitne mjere ili koji zaprimi dojavu ili prijavu žrtve ili druge osobe o ponašanju počinitelja kojim se krši zaštitna mjera, bez odgode će poduzeti potrebne mjere u cilju zaštite zdravlja i sigurnosti žrtve, a o poduzetom će izvijestiti voditelja mjere ili osobu koja ga zamjenjuje.

Počinitelj kojega se zatekne u kršenju zaštitne mjere ili za kojega postoji osnovana sumnja da je prekršio zaštitnu mjeru, bit će uhićen i uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka

priveden nadležnom sudu.

Članak 12.

Ukoliko počinitelj od policijskog službenika zatraži pomoć jer nije u stanju za vrijeme provedbe zaštitne mjere osigurati svoje stambeno ili zdravstveno zbrinjavanje, policijski službenik uputit će ga da se za traženu pomoć obrati nadležnom centru za socijalnu skrb ili karitativnoj udruzi.

1. Provedba zaštitne mjere zabrane približavanja žrtvi nasilja u obitelji

Članak 13.

Policijski službenik će provedbom zaštitne mjere zabrane približavanja žrtvi, pravodobnim poduzimanjem mjera osigurati da se počinitelj za vrijeme njene provedbe pridržava zabrane dolaska na mjesta, područja ili približavanja žrtvi na udaljenosti određenih rješenjem suda, na način da će:

1. u slučaju zatjecanja počinitelja u preventivnom prostoru koji je određen Planom provedbe zaštitne mjere, upozoriti ga na potrebu poštivanja rješenja suda kao i na posljedicu u slučaju njegovog kršenja;

2. na dojavu žrtve ili druge osobe o nepoštivanju rješenja suda odmah će se izaći na mjesto takvog događaja te zapovjediti počinitelju da napusti prostor u kojemu se nalazi žrtva ukoliko je do takvog kontakta došlo slučajno;

3. u slučaju saznanja o namjeri ili planu počinitelja da postupi protivno rješenju suda ili da ugrozi zdravlje i sigurnost žrtve na drugi način, odmah pronaći počinitelja i upozoriti ga na posljedice takvog ponašanja.

Ako počinitelj namjerno krši zaštitnu mjeru iz stavka 1. ovog članka ili odbije izvršiti zapovijed policijskog službenika da napusti prostor sukladno točki 2. stavka 1. ovog članka, bit će uhićen i uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka predan nadležnom sudu.

Ako okolnosti upućuju da bi počinitelj, unatoč upozorenja iz točke 3. stavka 1. ovog članka, mogao prekršiti zaštitnu mjeru, žrtvi će se pružiti neposredna policijska zaštita dok postoji opasnost za njeno zdravlje i sigurnost.

Neposredna zaštita iz stavka 3. ovog članka, ovisno o okolnostima, provodi se stalnom ili povremenom policijskom ophodnjom ili zasjedom.

2. Provedba zaštitne mjere zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju

Članak 14.

Policijski službenik će sukladno rješenju suda provoditi zaštitnu mjeru zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju na način što će u slučaju zatjecanja počinitelja u blizini žrtve ili zaprimljene dojave ili prijave o ponašanju počinitelja protivno zaštitnoj mjeri, bez odgode utvrditi okolnosti zbog kojih se počinitelj nalazi u blizini žrtve ili se je nalazio u blizini žrtve ili koje upućuju na postojanje osnova sumnje da krši mjeru na drugi način. Tom prilikom policijski službenik prikupit će obavijesti i dokaze o ponašanju počinitelja protivno zaštitnoj mjeri.

U slučaju da je do kontakta između počinitelja i žrtve došlo slučajno, zapovjedit će počinitelju da odmah napusti prostor u kojem se nalazi žrtva.

Ako okolnosti ukazuju na to da počinitelj osobno ili putem druge osobe uznemiruje ili uhodi žrtvu, organizirat će se i provesti zasjeda ili druga mjera radi sprječavanja ugrožavanja zdravlja i sigurnosti žrtve i uhićenja počinitelja prekršaja.

Ako počinitelj ne postupa prema izrečenoj zaštitnoj mjeri iz stavka 1. ovog članka ili ne postupi po zapovijedi iz stavka 2. ovog članka, bit će uhićen i uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka predan nadležnom sudu.

Članak 15.

Ukoliko počinitelj za uznemiravanje ili uhođenje žrtve koristi sredstva za komunikaciju na daljinu, policijski službenik će uputiti žrtvu da od pravne osobe koja pruža telekomunikacijske usluge zatraži podatke o istovjetnosti telekomunikacijskih adresa koje su u određenom vremenskom razdoblju uspostavile vezu s telekomunikacijskim uređajem kojeg koristi žrtva, te da takve podatke dostavi voditelju mjere.

U slučaju postojanja osnovane sumnje da počinitelj iz stavka 1. ovog članka krši zaštitnu mjeru, postupit će se sukladno odredbi članka 14. stavka 4. ovog Pravilnika.

Članak 16.

Ukoliko počinitelj za uznemiravanje ili uhođenje koristi tehnička sredstva ili druga pomagala, policijski službenik će ih privremeno oduzeti.

Privremeno oduzeti predmeti iz stavka 1. ovog članka i potvrda izdana u vezi njihovog privremenog oduzimanja, dostavit će se uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili uz kaznenu prijavu nadležnom sudu, odnosno nadležnom državnom odvjetniku.

3. Zaštitna mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora

Članak 17.

Policijski službenik će provesti zaštitnu mjeru udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora u kojem počinitelj živi sa žrtvom, na sljedeći način:

- dovođenjem počinitelja u objekt iz kojega ga se udaljava radi uzimanja osobnih dokumenata i predmeta nužnih za svakodnevnu osobnu uporabu;
- upozorenjem počinitelju da ključeve objekta iz kojega ga se udaljava, preda žrtvi ili drugoj prisutnoj osobi koja će ih predati žrtvi;
- udaljavanjem počinitelja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora na udaljenost određenu rješenjem suda.

U slučaju da počinitelj odbije žrtvi ili drugoj prisutnoj osobi predati ključeve objekta iz kojega ga se udaljava, ključevi će se prisilno oduzeti samo kad je njihovo oduzimanje odredio sud.

Policijski službenik iz stavka 1. ovog članka omogućit će počinitelju da u njegovoj nazočnosti i u za to potrebnom vremenu uzme svoje osobne dokumente i predmete nužne za svakodnevnu uporabu, te će ga upozoriti da bez odobrenja nadležnog suda, u vrijeme trajanja zaštitne mjere, ne smije ulaziti u objekt iz kojega je udaljen.

Policijski službenik upozorit će počinitelja na potrebu poštivanja zaštitne mjere iz stavka 1. ovog članka u slučaju kada ga zatekne u blizini prostora u kojem mu je rješenjem suda zabranjen pristup.

Policijski službenik uhitit će počinitelja koji nakon upozorenja pokuša ući u prostor u koji mu je rješenjem suda zabranjen pristup ili u slučaju zatjecanja počinitelja u tom prostoru ili objektu iz kojega je udaljen, te u slučaju dojave ili prijave zbog postojanja osnovane sumnja da je počinitelj postupao protivno izrečenoj zaštitnoj mjeri.

U slučaju postojanja okolnosti koje upućuju na opasnost da će počinitelj nakon udaljenja, protivno izrečenoj zaštitnoj mjeri pokušati ući u prostor ili u objekt iz kojega je udaljen, poduzet će se zasjeda ili druge mjere radi sprječavanja počinitelja da uđe u zaštićeni prostor ili objekt ili da ugrozi zdravlje i sigurnost žrtve.

Mjere iz stavka 6. ovog članka poduzimat će se dok postoje razlozi za njihovo poduzimanje.

IV. EVIDENCIJE I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 18.

Ministarstvo unutarnjih poslova u vezi s provedbom zaštitnih mjera iz članka 1. ovog

Pravilnika, ustrojava, vodi i koristi sljedeće zbirke podataka:

- o zaštitnim mjerama;
- o počiniteljima kojima su izrečene zaštitne mjere;
- o žrtvama koje su štíćene provedbom zaštitnih mjera.

Članak 19.

Policijska postaja nadležna za provedbu zaštitne mjere iz članka 1. ovog Pravilnika, otvara i vodi poseban spis u koji se ulažu sva pismena nastala tijekom pripreme, planiranja i provedbe zaštitne mjere.

Po isteku provedbe zaštitne mjere, spis iz stavka 1. ovog članka pohranjuje se u arhivu i čuva se 10 godina.

Članak 20.

Primjerak Prosudbe ugroženosti žrtve i Plana provedbe zaštitne mjere za vrijeme njene provedbe, pohranjuje se radi korištenja u operativnom dežurstvu i dosjeu teritorijalnog sektora na čijem području žrtva prebiva ili boravi, a spis iz članka 19. ovog Pravilnika nalazi se kod voditelja mjere.

Voditelj mjere dužan je tijekom provedbe zaštitne mjere najmanje jedanput mjesečno rukovoditelju iz članka 7. stavka 1. ovog Pravilnika podnijeti pisano izvješće o provedbi zaštitne mjere.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 21.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 511-01-52-55529/03-2782

Zagreb, 24. veljače 2004.

Ministar

Marijan Mlinarić, dr. med., v. r.